

padný nárok na beztretnost má býti pachateli podnětem, by napravil způsobenou škodu, pokud může tak učiniti dle povahy trestného činu a dle svých sil. S hlediska zájmů poškozeného je však nepopíratelně zcela lhostejným, byl-li onen bezprávný přesun odčiněn a byla-li škoda nahrazena před zahájením trestního řízení či po něm. Tomu, že toto hledisko poškozeného jest i hlediskem a stanoviskem zákona, nasvědčuje i to, že zákon používá slov »po čas ku promlčení určený« v podmínce písm. d), ale nepoužívá stejného neb obdobného obratu v podmínkách písm. a) nebo písm. b); ba v podmínce písm. a) poukazuje zákon, užívaje přítomného času slovesa k tomu, že tato podmínka musí býti splněna v době, kdy promlčení se posuzuje, t. j. v době vynesení rozsudku. Při správném výkladu zákona nezáleží tudíž na tom, byla-li škoda pachatelem nahrazena před soudním úkonem, majícím za následek přerušení promlčení dle druhé věty §u 227 tr. zák., či po takovémto úkonu. Rozhodným jest jen, byly-li v době vynesení rozsudku splněny také podmínky písm. a) i písm. b). V tomto případě byla věc, kterou obžalovaný svého času ukradl, v době rozsudku již v rukou poškozeného závodu. Stěžovatel nahradil škodu potud, že svolil, by tato věc, při zahájení trestního řízení u něho zabavená, byla poškozenému ihned při hlavním přelíčení vrácena, kdežto bez tohoto svolení byla by se mohla vrátiti majiteli teprve po právoplatnosti odsuzujícího rozsudku (§ 367 tr. ř.). Poškozený neuplatňoval nižádné další škody z trestného činu, žádaje pouze náhradu za právní zastupování. Ani jinak není ve spisech poukazů na to, že poškozený utrpěl odnětím věci další škodu, než jaká záleží ve věci samotné. Nebyl tudíž v době rozsudku žádný užitek v držení obžalovaného a škoda byla jím, pokud mu to bylo možno, nahrazena.

Čís. 1506.

K pojmu »svěření« (§ 132 III. tr. zák.). Spadá sem poměr otčima a pastorkyně.

(Rozh. ze dne 18. února 1924, Kr II 186/23.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu v Mor. Ostravě ze dne 13. února 1923, pokud jím byl obžalovaný podle §u 259 čís. 3 tr. ř. sprostěn z obžaloby pro zločin dle §u 132 III. tr. zák., zrušil napadený rozsudek a vrátil věc nalézacímu soudu, by ji znovu projednal a rozhodl.

Důvody:

Rozsudek uznává, pokud je dotčen zmateční stížností veřejného obžalobce, obžalovaného vinným zločinem §u 128 tr. zák., jehož se dopustil tím, že zneužil v roku 1922 nevlastní, dne 9. dubna 1914 narozené

dcery Olgy R-ové pohlavně k ukojení chtíčů svých jiným způsobem, než předvezetím soulože, sprostňuje ho však z další obžaloby pro zločin §u 132 III. tr. zák., jehož se dopustil tím, že ji jakožto osobu jeho výchově a dozoru svěřenou svedl ku konání a trpění smilného jednání, z důvodu, že nevlastní dcera není osobou výchově a dozoru nevlastního otce svěřenou, není-li tento jejím poručníkem. Lze ponechat stranou otázku, zda vyhovuje toto odůvodnění správnému výkladu zákona v případech, kdy tu není dalších okolností, poukazujících k takovému poměru mezi pachatelem a svedenou osobou, jaký naznačuje zákon slovy »dohled, výchova, vyučování«. Neboť rozhodovací důvody prvé stolice opomíjejí, jak právem vytyká stížnost, uplatňujíc zmatek čís. 5 §u 281 tr. ř. — okolnost, že nezletilá Olga R-ová od roku 1920, kdy se její matka provdala za obžalovaného, žije s ním ve společné domácnosti, ačkoliv k této okolnosti poukazují výpověď Olgy R-ové, doznání obžalovaného a nepřímo též obsah trestního oznámení. Tato neúplnost soudního výroku dotýká se skutečnosti rozhodné. Ustanovení §u 132 III. tr. zák. chrání pohlavní čest osob obého pohlaví proti svodům osob, jež na ně dohlédají, je vychovávají nebo vyučují (nikoliv zájmy jiných jednotlivců), a čelí takto proti tomu, by osoby tam jmenované nezneužívaly ve směru pohlavním svého postavení. Slovo »svěřenou« neodnáší se proto zde — jak tomu jest v §§ech 181, 183 tr. zák. — k nějakému opatření jiné osoby, nebo některého úřadu, nýbrž odnáší se bezprostředně k poměru svedené osoby ke svůdci. Nepředpokládá se tudíž nutně, by svedená osoba byla svůdci svěřena jinou osobou, které z přirozené nebo přijaté povinnosti náleží péče o osobu svedenou, nebo úřadem. Stačí, cítí-li se svedená osoba pachateli svěřenou, t. j. podrobenou dohledu pachatelovu, výchově nebo vyučování jeho, jsou-li tedy zde třebaže jen skutečně bez cizího příkazu okolnosti, o nichž předpokládá zákon v §u 132 III., že jimi bývá zvýšena účinnost svodů, jím trestaných. Přichází tu v úvahu zejména duševní a tělesná převaha osob dohlédajících, vychovatelů a učitelů, dále podmíněná tím vážnost, jakou chová zejména mládež vůči takovým osobám, dále pocit osob opatrovaných, vychovávaných i vyučovaných, že jsou — již vzhledem ku kárnému právu oněm osobám zpravidla příslušejícímu — povinny poslušností, dále přirozený předpoklad, zejména dětí a mládeže, že zdar jejich a snad i celé jejich živobytí závisí na blahovůli osob na ně dohlédajících, vychovatelů a učitelů, a konečně okolnost, že stálý nebo alespoň častý styk osob těchto s osobou opatrovanou, chovancem anebo žákem poskytuje zvýšenou měrou příležitost ku svodům, tím spíše, že se styk děje nebo lehce může dít v místnostech, cizím nepřístupných. Takový poměr může mezi otčímem a nevlastními jeho dětmi býti zjednán již skutečností společné domácnosti samou o sobě. Nevlastní dítě, zejména je-li mu sotva 8 roků, pohlíží k otčimu jako ku vlastnímu otci, vidí v něm živitele a přirozeného rádce a vychovatele, osobu, jež se stará o jeho výživu a jiné potřeby, chválí i kárá, odměňuje i trestá a dítě již ve vlastním zájmu má ho poslouchati, a jeho požadavkům se podrobiti. Za předpokladu společné domácnosti cítí se tedy nevlastní dítě podrobeno dohledu a výchově otčimově a je tudíž dohledu a výchově jeho svěřeno po rozumu zákona.